

Taskekrabbe

Status og råd

Taskekrabben langs norskekysten regnes som én bestand, og den overvåkes gjennom innsamling av fiskeridata. Fangstratene har ligget på samme nivå siden overvåkingen startet i 2001. Den gjennomsnittlige størrelsen i ilandført fangst har holdt seg stabil, unntatt på Helgelandskysten, der den har minket. Ufullstendige oversikter over landinger og manglende fangstrater fra deler av kysten gjør at vi ikke har god nok oversikt over bestandsutviklingen. De begrensede dataene tyder på en stabil bestand og et bærekraftig høstingsnivå. Fisketrykket er muligens noe høyt langs Helgelandskysten.

Det siste tiåret har krabbefisket bredt seg nordover. Det er størst i Møre og Romsdal, Trøndelag og på Helgelandskysten, men det fiskes nord til Troms. Økningen i fisket skyldes sannsynligvis at nye fiskeplasser tas i bruk, men kan også komme av at krabben brer seg stadig lenger nordover og at økt temperatur i havet gir den bedre forhold.

Havforskningsinstituttet rapporterer hvert år om bestandens utvikling til ICES sin arbeidsgruppe på krabbe. Det fastsettes ingen kvoter for taskekrabbe i Norge, og ICES kommer heller ikke med noe kvoteråd.

Fiskeri

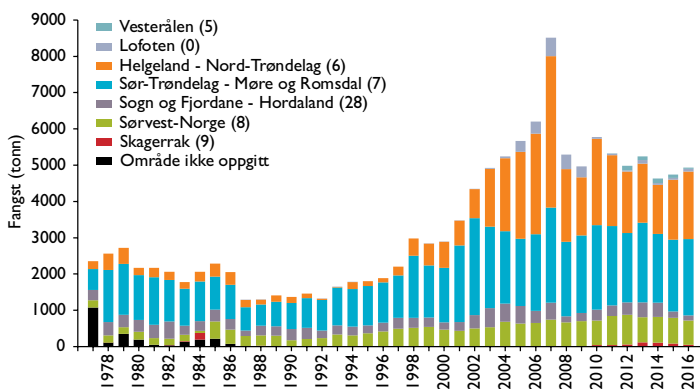
Det norske fisket etter taskekrabbe økte jevnt fra midten av 1990-tallet frem til 2007, da landingene var på mer enn 8 500 tonn. Etter rekordåret 2007 har totallandingene ligget på rundt 5 000 tonn. I 2015 ble det landet 4 743 tonn krabbe. Foreløpige landingstall for 2016 er 4 933 tonn.

Krabbefisket foregår med teiner fra våren og ut året. Lengden på sesongen har økt de siste årene, og flere driver helårsfiske. Mange har likevel en kortere sesong med hovedfiske i august–oktober. Oftest er det fartøy i gruppen 10–15 meter som deltar i krabbefisket.

Forvaltning

Krabbefisket begrenses ikke i form av kvote eller annen deltakerbegrensning. Det er heller ingen begrensninger i antall teiner for kommersielle fiskere. Fritidsfiskere derimot, kan kun benytte opptil 20 teiner hver.

Minstemål nord for Rogaland er på 13 cm skallbredde, mens fra Rogaland til svenskegrensen er det 11 cm. Dette minstemålet sikrer at krabben blir stor nok til å gyte før den fanges.

Norske fangster av taskekrabbe, fordelt på statistiske områder. Data fra 2016 er foreløpige. Kilde: Fiskeridirektoratet.

Norwegian catches (tonnes) of edible crab (*Cancer pagurus*), distributed on statistical areas. The 2016 data are preliminary. Source: The Norwegian Directorate of Fisheries.

Taskekrabbe – *Cancer pagurus* – Edible crab

Andre navn: Krabbe, rødkrabbe, paltosk, høvring, skryda

Orden: Tifotkrepss (Decapoda).

Underorden: Krabber (Brachyura)

Familie: Cancridae

Størrelse: Ca. 26 cm skallbredde, (hann), ca. 22 cm (hunn)

Levealder: Trolig 20 år

Utbredelse: Kystfarvann fra Svartehavet, Middelhavet, Nord-Afrika til Finnmark. De viktigste områdene i Europa er rundt Storbritannia og Irland.

Gytetidspunkt/-område: Gyter i hele området om høsten

Føde: Spiser det meste av bunndyr

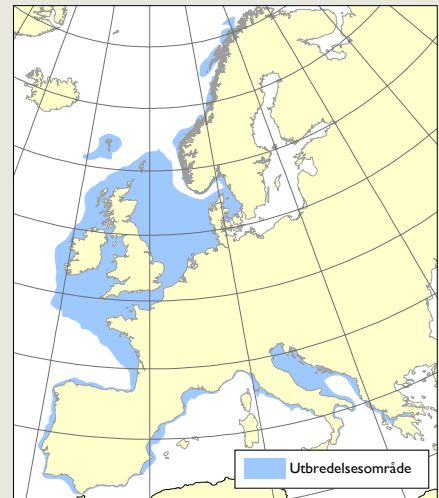
Nøkkeltall:

KVOTE/KVOTERÅD 2017: Ingen

MINSTEMÅL: 13 cm skallbredde (11 cm fra Rogaland til svenskegrensen)

FANGST 2015: Norsk fangst 4 743 tonn, globalt (2014) 52 995 tonn

NORSK FANGSTVERDI 2015: 47,8 millioner kroner

Fakta om bestanden:

Taskekrabben vil ha salt sjø og lever derfor ikke i områder med brakkvann, men finnes likevel ofte på grunt vann. Den foretrekker hard bunn, men kan vandre ut på skjellsand- og leirebunn. Om vinteren vandrer krabben til dypere og varmere vann, og er observert ned til 400 m. Hunnkrabber kan vandre langt, sannsynligvis for å finne bedre plasser for avkommet.

Krabben må skifte skall for å vokse. Kjønnsmodne krabber skifter skall om høsten. Ved høye temperaturer vokser krabben hurtigere, men blir også kjønnsmoden tidligere. Siden hunnkrabben etter kjønnsmodning, kun skifter skall hvert 2. år eller sjeldnere, avtar da den videre veksten. Krabben blir derfor mindre i sør enn i nord. Paring foregår rett etter skallskiftet. Hunnene tar vare på spermen i over ett år, og befrukter eggene neste høst. Dermed kan de spise seg opp på næringsrik mat og forberede seg på å ligge halvt nedgravd uten å spise mens eggene utvikles. Hunnkrabbene kan produsere rogn 2–3 ganger uten skallskifte. Eggene festes under "halen", og det tar åtte måneder før de klekkes.

Krabbelarvene flyter fritt i vannmassene i ca. to måneder og skifter skall sju ganger. Når de bunnsår er de ca. 2,5 mm store. Ett år seinere er de ca. 1,5 cm og har skiftet skall flere ganger. Krabben blir kjønnsmoden etter 4–5 år.

Krabben spiser det meste, men foretrekker skjell og børstemark. Mye taskekrabbe holder til i tareskogen, der den beiter aktivt på en rekke dyr. Seint på sommeren vandrer mange krabber opp i flomålet langs kysten, spesielt om natten, og beiter på tilvekst av rur og andre organismer.